

Hekdesh is not nullified even in a thousand – הקדש אפילו באלף לא בטיל

OVERVIEW

explained the reason why bread which is baked with ערלה is permitted, however bread which is baked בעצי הקדש is forbidden is because ערלה is בטל. Our תוספות (is more stringent since) however הקדש is not בטל even באלף. Our תוספות takes exception to this explanation.

asks: תוספות

תנימה מה חומר היא זו הלא הקדש דבר שיש לו מתירין¹ הוא על ידי חילול² -

It is astounding! Why kind of severity is this (that הקדש אפילו באלף לא בטיל); **for is not** a מתירין **through exchanging** it with חולין -

ומטעם זה אין דינו להיות בטל אפילו באיסור קל אפילו מדרבנן כדאמרין בריש ביצה (דף ד, ב):

And it is for this reason (that it is a מתירין) **that there is no rule of** (דבר שיש לו מתירין) **even if it is a minor prohibition³ and** (regarding a דשל"מ [including הקדש]); **even if it is a Rabbinic prohibition⁴ as the גמרא states in the beginning of** מסכת **ביצה**. Our תוספות leaves us with a question.

SUMMARY

דבר שיש לו מתירין is not בטל אפילו באלף since it is a מתירין.

THINKING IT OVER

Seemingly we can (answer תוספות question and) argue that the bread is אסורה since (it is [like] a מתירין, for) it is possible to redeem the value that the bread absorbed and the bread will become מותר!⁵

¹ דבר שיש לו מתירין (something which can be permitted) refers to items which are currently prohibited, but it is possible for them to become permissible. For instance an egg which was laid on יו"ט is forbidden to be eaten on יו"ט but it is permitted to be eaten after יו"ט. If this egg became mixed up with other eggs on יו"ט (even one prohibited egg in a thousand permissible eggs), they are all prohibited from being eaten on יו"ט. The reason is that this a דבר שיש לו מתירין (we can wait till after יו"ט and all the eggs will be permitted), and is not אפילו באלף.

² הקדש is also a דבר שיש לו מתירין since (even though while it is הקדש one may not derive benefit from it, nevertheless) the הקדש can be redeemed by paying the treasurer of הקדש its value and the קדושה of הקדש transfers from the original הקדש to the money or item given to הקדש in its stead.

³ The reason why הקדש is not אפילו באלף is not (necessarily) because of the severity of הקדש (ערלה), but rather because הקדש is a דשל"מ, and be every דשל"מ even if it is a minor איסור it is not בטל.

⁴ See footnote # 1. A אסור is ביצה שנולדה ביו"ט (on יו"ט) only מדרבנן, and nevertheless דשל"מ applies to it as well.

⁵ פני יהושע.